

Една стжпка, която го приближава къмъ политическия бунтъ, но която още не съставлява цѣла революция. Революция има тогава, когато дѣйствува организираны сили противъ единъ сѫществующъ режимъ, за да го счупятъ и замѣнатъ съ другъ режимъ. До 1867. година въ България имаше бунтъ, нѣмаше революция въ непосрѣдственния смисъл на думата; имаше чети, нѣмаше организирано възстаніе. Ботойовъ, който таеше героическа обичь къмъ нашитѣ класически хайдути, неможеше да измѣни на своето Одеско възпитание, на своитѣ понятия за революция. Прѣвъ примѣръ за послѣдователность оставилъ въ Калоферъ, вториятъ примѣръ ще наблюдаваме да даде задъ Дунава.

Първата работа на българския поетъ била да докаже на легендарния герой, че народитѣ днесъ се борятъ за по-други начала, и че задачата на българскитѣ хайдути трѣбва да биде — да дигнатъ всеобща, народна революция. Четитѣ трѣбва да сѫ агенти на революцията, тѣ да подгответъ народа, да му вдѣхватъ любовъ къмъ свободата и ненавистъ къмъ тиранията, да му пѣятъ вѣчно пѣсенъта на бѫдащето — и единъ день, съ общи сили, да се дигне цѣлата маса, за да се освободи отъ канени и отъ неканени гости. Една-двѣ чети не сѫ въ състояние да поклатятъ голѣмитѣ основи на деспотизма. Трѣбва много чети, хиляди възстаници, и цѣлъ народъ отъ мало до голѣмо — да махне дѣсница, за да се згромоляса „това мяръсно зданіе“. . . . Четитѣ трѣбва да се намиратъ въ България, за да бранятъ роба отъ насилията и кражбитѣ на читаци и чорбаджии, и да занесатъ тамъ началата на народната революция, да подгответъ роба за нея, за великия денъ. — Всѣки денъ ще правимъ бунтъ — за да се приближимъ къмъ онзи денъ. Новата наука, комунизмътъ, ни учи, завѣршвалъ Ботойовъ убѣдителното си слово, да тѣрсимъ общо равенство отъ революцията,